

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อสำรวจการใช้ทรัพยากรห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการประกอบการสอนของคณาจารย์ เพื่อให้ทราบความต้องการในการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมุ่งพิจารณาในด้านปริมาณของทรัพยากรและปัญหาในการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์ เพื่อใช้เป็นข้อคิดในการพิจารณาปรับปรุงงานด้านจัดหาทรัพยากรห้องสมุด ตลอดจนพิจารณาปรับปรุงบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดได้ดียิ่งขึ้น

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ อาจารย์ประจำทุกคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2520 จำนวน 388 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะคำถามทั้งแบบที่เฉพาะเจาะจงให้ตอบ และที่เปิดโอกาสให้เลือกตอบโดยเสรี แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน ครอบคลุมเนื้อหาสาระของขอบเขตที่กำหนดในวัตถุประสงค์ได้อย่างพอเพียง ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากคณาจารย์ครบทั้ง 388 ฉบับ

สรุปผลการวิจัย

ก. รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ตอบ

คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุโดยเฉลี่ยอยู่ในระหว่าง 32-34 ปี และในจำนวนคณาจารย์ทั้งหมดนี้ ร้อยละ 55.42 สอนระดับปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 40.98 สอนทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ส่วนจำนวนที่เหลือสอนเฉพาะระดับปริญญาโท

ข. สภาพการใช้ห้องสมุด

1. คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มองเห็นว่า ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการสอนเป็นอย่างมาก แต่คณาจารย์จำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 72.16 ใช้ห้องสมุดด้วยอัตราความถี่ไม่แน่นอน รองลงมา ร้อยละ 22.94 ใช้ห้องสมุดหลายครั้งใน 1 สัปดาห์ ส่วนเวลาที่คณาจารย์ชอบเข้าใช้ห้องสมุดนั้น คณาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.91 ใช้ห้องสมุดเฉพาะเวลาที่ต้องการค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น

2. ห้องสมุดที่คณาจารย์จำนวนสูงสุดชอบไปใช้คือ หอสมุดกลาง รองลงมาคือ ห้องสมุดแผนกวิชาที่คณาจารย์สังกัดอยู่ และห้องสมุดที่มีคณาจารย์ไปใช้น้อยที่สุดคือ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จากการวิจัยครั้งนี้สังเกตได้ว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ใช้หอสมุดกลางและห้องสมุดภายในขณะที่ตนสอนอยู่ ทั้งนี้เนื่องจากได้รับความสะดวกในด้านสถานที่ตั้งของห้องสมุดอยู่ใกล้ที่ทำงานและห้องสมุดมีทรัพยากรที่ต้องการใช้

3. ในด้านการใช้ห้องสมุด คณาจารย์ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 65.85, 76.42 และ 58.30 ของคณาจารย์สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ ทราบวิธีใช้ห้องสมุดเป็นอย่างดี ทั้งนี้คณาจารย์กว่าครึ่ง คือร้อยละ 54.12 ทราบวิธีใช้ห้องสมุด เนื่องจากเคยเรียนวิธีใช้ห้องสมุดขณะเป็นนิสิต รองลงมา ร้อยละ 28.35 และ 24.23 ทราบวิธีใช้ห้องสมุดเนื่องจากอ่านหนังสือแนะนำการใช้ห้องสมุด และบรรณารักษ์แนะนำตามลำดับ ส่วนการค้นหาเรื่องที่ต้องการจากห้องสมุดนั้น คณาจารย์จำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 76.55 ค้นหาเรื่องที่ต้องการจากคู่มือช่วยค้นของห้องสมุด เช่น คู่มือรายการ บรรณานุกรม ฯลฯ และจำนวนรองลงมา ร้อยละ 53.09 ค้นหาเรื่องที่ต้องการโดยค้นหาตามชั้นหรือตู้เก็บทรัพยากรที่ต้องการ

4. วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์ส่วนใหญ่ คือคณาจารย์ร้อยละ 80.41 ใช้ทรัพยากรห้องสมุด รองลงมา ร้อยละ 66.24 และ 52.00 ใช้บริการพิมพ์และบริการถ่ายเอกสารตามลำดับ

ค. ความคิดเห็นต่อทรัพยากรห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. คณาจารย์ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 90.21 ใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการสอนและรองลงมา ร้อยละ 85.05 ใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิชาที่สอน

2. คำเฉลยนำนักความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อการใช้ทรัพยากรห้องสมุดประเภทต่างๆ เพื่อประกอบการสอน มีดังนี้คือ

2.1 โดยเฉลี่ยแล้วคณาจารย์สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ได้ใช้หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ หนังสือภาษาต่างประเทศ (ที่ไม่ใช่หนังสืออ้างอิง) และวารสารภาษาต่างประเทศ เพื่อประกอบการสอนในระดับปานกลาง และใช้หนังสืออ้างอิงภาษาไทย หนังสือภาษาไทย (ที่ไม่ใช่หนังสืออ้างอิง) วารสารภาษาไทย และวิทยานิพนธ์เพื่อประกอบการสอนในระดับน้อย

2.2 โดยเฉลี่ยแล้วคณาจารย์สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีความเห็นตรงกันว่า ทรัพยากรห้องสมุดที่ใช้ประกอบการสอนในระดับน้อยมากคือ กฤตภาค แผนที่ ลูกโลก รูปภาพ ภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป ไมโครฟิล์ม แผ่นเสียง และเทปบันทึกเสียง

3. คำเฉลยนำนักความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อปริมาณทรัพยากรห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า เพียงพอแก่การใช้ประกอบการสอนหรือไม่ มีดังนี้คือ

3.1 โดยเฉลี่ยแล้วปริมาณทรัพยากรห้องสมุดที่คณาจารย์ทั้งหมดใช้ประกอบการสอน และมีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับปานกลางคือ หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ มีอยู่ในระดับน้อยคือ หนังสือภาษาไทย (ที่ไม่ใช่หนังสืออ้างอิง) สิ่งพิมพ์รัฐบาล สิ่งพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุลสารและกฤตภาค

3.2 โดยเฉลี่ยแล้วคณาจารย์ทั้งหมดมีความเห็นว่า ทรัพยากรห้องสมุดที่มีไม่เพียงพอแก่การใช้ประกอบการสอนได้แก่ ลูกโลก รูปภาพ ภาพยนตร์ สไลด์ แผ่นเสียง และเทปบันทึกเสียง ส่วนฟิล์มสตริปและไมโครฟิล์มนั้น คณาจารย์สาขาสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีความเห็นว่าไม่เพียงพอ ส่วนคณาจารย์สาขามนุษยศาสตร์ไม่แสดงความคิดเห็น เนื่องจากไม่มีผู้ใดใช้ทรัพยากรทั้ง 2 ประเภท

3.3 ทรัพยากรห้องสมุดที่คณาจารย์บางกลุ่มมีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่คณาจารย์บางกลุ่มมีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับน้อยคือ หนังสืออ้างอิงภาษาไทย หนังสือภาษาต่างประเทศ (ที่ไม่ใช่หนังสืออ้างอิง) วารสาร หนังสือพิมพ์ และวิทยานิพนธ์ ส่วนแผนที่นั้นคณาจารย์สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับน้อย แต่คณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์มีความเห็นว่ามีไม่เพียงพอ

4. ทรัพยากรห้องสมุดที่คณาจารย์ทั้งหมดใช้ประกอบการสอนคือ หนังสือ คณาจารย์ได้ แสดงความคิดเห็นที่มีต่อปริมาณหนังสือซึ่งแยกออกเป็น 10 หมวด (ตามระบบทศนิยมดิวอี้) ดังนี้คือ

4.1 คณาจารย์มีความเห็นว่าหนังสือทั้ง 10 หมวด มีอยู่ในห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระดับปานกลางและน้อย ไม่มีหนังสือหมวดใดมีอยู่ในระดับมากหรือไม่เพียงพอ

4.2 โดยเฉลี่ยแล้ว หมวดวิชาที่คณาจารย์ทั้งหมดมีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับน้อยคือ หมวดศาสนา ศิลปกรรมและบันเทิง ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยว ส่วนหมวดวิชาที่ คณาจารย์สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับน้อย แต่คณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์มีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับปานกลางคือ ความรู้ทั่วไป ปรัชญา สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ หมวดวิชาที่คณาจารย์สาขามนุษยศาสตร์มีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับน้อย แต่คณาจารย์สาขา สังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับปานกลางคือ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และหมวด วิชาที่คณาจารย์สาขามนุษยศาสตร์มีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับปานกลาง แต่คณาจารย์สาขาสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีความเห็นว่ามีอยู่ในระดับน้อย คือ วรรณกรรม

ง. ปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ปัญหาในการใช้หนังสือในห้องสมุด คณาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.25 ประสบปัญหา หนังสือที่ต้องการมีน้อยฉบับ (Copy) รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 55.67 และ 55.41 ประสบปัญหา หนังสือที่ใช้ประกอบการสอนมักไม่มีในห้องสมุดที่ใช้ประจำ และหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดล้าสมัย ส่วน ปัญหาที่มีคณาจารย์ประสบน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.52 คือห้องสมุดกลางมีหนังสือไม่ครบทุกสาขาวิชา

2. ปัญหาในการใช้หนังสืออ้างอิงในห้องสมุด คณาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.69 ประสบ ปัญหาหนังสืออ้างอิงในห้องสมุดเก่า ล้าสมัย รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 17.87 ประสบปัญหาหนังสือ ที่หาได้ส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ

3. ปัญหาในการใช้วิทยานิพนธ์ในห้องสมุด คณาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.13 ประสบ ปัญหาห้องสมุดคณะไม่มีวิทยานิพนธ์ของสถาบันอื่น ปัญหารองลงมาคือ ห้องสมุดคณะมีวิทยานิพนธ์ของคณะ นั้นไม่ครบถ้วน และปัญหาที่มีผู้ประสบน้อยที่สุดคือ ห้องสมุดเก็บวิทยานิพนธ์ไว้ในตู้ปิดไม่สะดวกในการใช้

4. ปัญหาในการใช้วารสารในห้องสมุด คณาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.92 ประสบปัญหา วารสารชื่อที่ต้องการมีไม่ครบทุกฉบับ รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 50.16 ประสบปัญหาวารสารชื่อที่

ต้องการมักไม่มีในห้องสมุดที่ใช้ประจำ และปัญหาที่มีผู้ประสบน้อยที่สุดคือ ไม่ทราบวิธีค้นหาวารสารฉบับที่ต้องการ

5. ปัญหาในการใช้หนังสือพิมพ์ในห้องสมุด คณาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.38 ประสบปัญหาห้องสมุดมีหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อ เรียงน้อยฉบับ (Copy) รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 39.89 ประสบปัญหาไม่มีคู่มือช่วยค้นบทความจากหนังสือพิมพ์

6. ปัญหาในการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล สิ่งพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุลสาร กฤตภาค รูปภาพ และแผนในห้องสมุด คณาจารย์ส่วนใหญ่ที่ได้ใช้ทรัพยากรห้องสมุดประเภทดังกล่าวประกอบการสอน ต่างประสบปัญหาเดียวกันคือ ไม่มีคู่มือช่วยค้น เรื่องที่ต้องการจากเอกสารเหล่านี้

7. ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ในห้องสมุด

7.1 ปัญหาในการใช้ลูกโลก คณาจารย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการจัดเก็บไม่เป็นระเบียบยากแก่การค้นหา

7.2 ปัญหาในการใช้ภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป ไมโครฟิล์ม และเทปบันทึกเสียง คณาจารย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาเดียวกันคือ ห้องสมุดไม่มีเครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องอ่านฟิล์มสตริป เครื่องอ่านไมโครฟิล์ม และเครื่องบันทึกเสียง

7.3 ปัญหาในการใช้แผ่นเสียง คณาจารย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาไม่มีคู่มือในการช่วยค้น และห้องสมุดไม่มีเครื่องเล่นแผ่นเสียง

จ. ปัญหาทั่วไปในการใช้ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวนคณาจารย์ที่ประสบปัญหาในการใช้ห้องสมุดมีอยู่เป็นจำนวนน้อยมาก กล่าวคือ คณาจารย์จำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 26.29 ประสบปัญหาผู้ใช้ห้องสมุดส่งเสียงรบกวนผู้อื่น จำนวนรองลงไป คิดเป็นร้อยละ 23.20 ประสบปัญหาไม่มีแผนผังแสดงส่วนต่าง ๆ ภายในห้องสมุด และคณาจารย์จำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.80 ประสบปัญหาห้องสมุดไม่มีคู่มือรายการ

ฉ. ข้อเสนอแนะ

คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจในการปรับปรุงห้องสมุด ดังต่อไปนี้

1. ด้านบริหาร คณาจารย์ได้แสดงความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญแก่ห้องสมุดกลางและห้องสมุดคณะหัดเดียวกัน ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยควรมีการบริหารด้วยระบบรวมอำนาจ แต่กระจายทรัพยากรไปตามห้องสมุดคณะ และคณะกรรมการห้องสมุดควรเลือกจากผู้ที่สนใจ และสนับสนุนกิจการห้องสมุดตลอดจน เป็นผู้ทรงคุณความรู้อย่างแท้จริง

2. ด้านบุคลากร คณาจารย์ได้เสนอแนะว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดควรเป็นผู้มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ ส่วนเจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรมีความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์บ้างโดยทางห้องสมุดควรส่งเจ้าหน้าที่ไปรับการอบรมทางด้านงานห้องสมุด นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรเป็นผู้ที่มีความเต็มใจและพร้อมที่จะให้บริการตลอดเวลา

3. ด้านบริการ คณาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ห้องสมุดทุกแห่งควรมีการสอนวิธีใช้ห้องสมุด มีบริการยืมระหว่างห้องสมุดและบริการถ่ายเอกสาร ควรเคร่งครัดต่อกำหนดเวลาให้ยืม มีการประชาสัมพันธ์กิจการและบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด ตลอดจนจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่ออกเผยแพร่ให้คณาจารย์และนิสิตได้ทราบ นอกจากนี้ห้องสมุดควรเปิดให้บริการในวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการด้วย

4. ด้านทรัพยากร คณาจารย์ได้เสนอแนะว่า ห้องสมุดกลางควรจัดสรรงบประมาณในการซื้อหนังสือสาขาต่าง ๆ เท่า ๆ กัน และห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกแห่งควรมีทรัพยากรห้องสมุดที่ทันสมัยและมีปริมาณเพียงพอแก่ผู้ใช้

5. ด้านอาคารสถานที่ คณาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกแห่ง ควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศเพื่อรักษาสภาพและความสะอาดของทรัพยากรห้องสมุดตลอดจนป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอก และห้องสมุดควรจัดให้มีบรรยากาศสงบ สดชื่น และดึงดูดใจให้เข้าใช้ห้องสมุด

นอกจากนี้คณาจารย์ยังได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่น่าสนใจดังปรากฏในบทที่ 4 ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงห้องสมุดของคณาจารย์

อภิปรายผล

1. คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความเห็นเห็นว่า ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการ

สอนเป็นอย่างมาก และคณาจารย์ ร้อยละ 90.21 ใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน แต่มีผลการสำรวจอีกข้อหนึ่งชี้ให้เห็นว่าอัตราความถี่ในการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์ไม่แน่นอน และคณาจารย์มักใช้ห้องสมุดเฉพาะ เวลาที่ต้องการค้นคว้า เรื่องใด เรื่องหนึ่ง เท่านั้น ซึ่งตรงกับผลการสำรวจความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวคือ บรรณารักษ์ห้องสมุด 9 แห่ง จาก 16 แห่ง ให้ความเห็นว่าคณาจารย์ไม่ค่อยเข้าใช้ห้องสมุด ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก

1.1 คณาจารย์บางคนมีหนังสือส่วนตัวเพียงพอที่จะใช้ประกอบการสอน จากการสำรวจพบว่า คณาจารย์จำนวนหนึ่งซื้อหนังสือเพื่อใช้ประกอบการสอนด้วยทุนทรัพย์ส่วนตัว จึงอาจไม่เห็นความจำเป็นที่จะเข้าใช้ทรัพยากรห้องสมุด นอกจากเมื่อเกิดปัญหาหนังสือที่ตนเองมีอยู่ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการ หรือต้องการค้นคว้า เรื่องที่ตนเองไม่มีหนังสือส่วนตัว จึงต้องไปค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด

1.2 คณาจารย์ประสบปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุด ดังจะเห็นได้ว่าคณาจารย์ ร้อยละ 53.25 ประสบปัญหาหนังสือที่ต้องการใช้มีน้อยฉบับ และร้อยละ 55.67 และ 55.41 ประสบปัญหาหนังสือที่ใช้ประกอบการสอนมักไม่มีในห้องสมุดที่ใช้ประจำ และหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดล้าสมัย นอกจากนี้คณาจารย์ ร้อยละ 46.69 ประสบปัญหาหนังสืออ้างอิงในห้องสมุดเก่าล้าสมัย และยังประสบปัญหาในการใช้ทรัพยากรประเภทอื่น ๆ ดังปรากฏในบทที่ 4 ตารางที่ 4.13-4.22 กล่าวได้ว่า ปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดที่คณาจารย์ประสบส่วนใหญ่เนื่องมาจากการที่ห้องสมุดมีงบประมาณไม่เพียงพอเนื่อง จากการสำรวจความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดกลาง ห้องสมุดคณะ ห้องสมุดสถาบัน ตลอดจนเจ้าหน้าที่แผนกวิชาต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปรากฏว่าส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางงบประมาณไม่เพียงพอทั้งสิ้น

นอกจากนี้คณาจารย์อาจประสบปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุด เนื่องจากยังไม่ทราบวิธีใช้ห้องสมุดดีพอ จึงไม่สามารถค้นหาทรัพยากรที่ตนเองต้องการได้ครบถ้วน ทั้ง ๆ ที่อาจจะมีอยู่ในห้องสมุด ทั้งนี้จากการสำรวจพบว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ทราบวิธีใช้ห้องสมุดเป็นอย่างดี เนื่องจากเคยเรียนวิธีใช้ห้องสมุดคณะ เป็นนิสิต แต่ในการค้นหาเรื่องที่ต้องการแล้ว ปรากฏว่าคณาจารย์จำนวนกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 53.09 ค้นหาทรัพยากรห้องสมุดที่ต้องการตามชั้นหรือตู้เก็บ นอกจากนี้จากตารางที่ 4.6 จะเห็นว่าคณาจารย์จำนวนเกือบจะน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.11 ได้รับความสะดวกจากห้องสมุด

เนื่องจากมีบริการตอบคำถามที่มีประสิทธิภาพ และจากตารางที่ 4.9 คณาจารย์เพียงร้อยละ 14.69 เท่านั้น ที่ใช้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ทั้ง ๆ ที่จากการสำรวจด้านบริการของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าหอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะ และห้องสมุดสถาบัน จำนวน 14 แห่ง จาก 16 แห่ง และห้องสมุดแผนกวิชาบางแห่งให้บริการด้านตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ดังนั้น อาจจะสามารถได้ว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้บริการตอบคำถามของห้องสมุดแม้ว่าบริการนี้จะช่วยท่นเวลาในการค้นหาเรื่องที่ต้องการเป็นอย่างมาก

2. จากการสำรวจความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 16 แห่ง เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการสอนของคณาจารย์นั้น พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุด 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 56.25 มีความคิดเห็นว่าคณาจารย์ไม่ค่อยเข้าใช้ทรัพยากรห้องสมุด และบรรณารักษ์ห้องสมุด 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีความเห็นว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน บรรณารักษ์ห้องสมุด 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.75 มีความเห็นว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้แนะนำให้นักศึกษาเข้าใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการเรียนวิชานั้น ๆ บรรณารักษ์ห้องสมุด 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.75 มีความเห็นว่าคณาจารย์ไม่ได้เสนอรายชื่อหนังสือที่ใช้ประกอบการสอนแก่ห้องสมุด และบรรณารักษ์ห้องสมุด 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีความเห็นว่า คณาจารย์ไม่ได้สำรวจหนังสือในห้องสมุดก่อนแนะนำนักศึกษาให้เข้าใช้หนังสือในห้องสมุด ผลจากการสำรวจนี้แสดงให้เห็นว่า ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดบางแห่ง คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการสอนไม่เต็มที่ อย่างไรก็ตาม บรรณารักษ์ห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์ดังกล่าว จึงอาจจะเป็นไปได้ว่ายังมีคณาจารย์บางท่านไม่ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการสอนอย่างเต็มที่และถูกวิธี ดังนั้น ห้องสมุดต่าง ๆ ควรจะเพิ่มการประชาสัมพันธ์บริการห้องสมุด และพยายามทุกวิถีทางในการที่จะเร่งเร้าให้คณาจารย์เข้าใช้ห้องสมุด และเสนอแนะหนังสือที่ตนต้องการเพื่อใช้ประกอบการสอนแก่ห้องสมุด ตลอดจนแนะนำให้นักศึกษาที่เรียนวิชาของตน เข้าใช้ห้องสมุดด้วย

จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้คือ บรรณารักษ์ห้องสมุดควรจัดทำรายชื่อบริการ (Catalog) สาขาวิชาต่าง ๆ ส่งไปให้คณาจารย์ในแผนกวิชาต่าง ๆ ช่วยเลือก ห้องสมุดควรสอบถามความต้องการของคณาจารย์ใน

แต่ละแผนกวิชาว่าต้องการหนังสือใดเพื่อประกอบการสอนห้องสมุดควรจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่ออกเผยแพร่ที่มหาวิทยาลัย โดยส่งให้แผนกวิชาทุกแผนกเพื่อคณาจารย์จะได้แนะนำให้นิสิตไปใช้ห้องสมุด ห้องสมุดควรมีการประชาสัมพันธ์บริการและกิจการต่าง ๆ ของห้องสมุดให้ผู้ใช้ได้ทราบ

จากข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของคณาจารย์ดังกล่าวแล้ว จะเห็นว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการและมีความสนใจที่จะใช้ทรัพยากรและบริการของห้องสมุดเช่นกัน แต่ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีบริการประเภทใดบ้างและทรัพยากรห้องสมุดยังไม่เพียงพอกับความต้องการของคณาจารย์ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของบรรจง นิวาตะบุตร เรื่องการใช้หนังสือและวัสดุในห้องสมุดประกอบการสอนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งพบว่าห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุไม่เพียงพอ และการร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับครูผู้สอน ยังมีไม่เพียงพอ

3. ห้องสมุดที่คณาจารย์ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 53.61 ไปใช้ คือหอสมุดกลาง รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 43.30 ใช้ห้องสมุดแผนกวิชาที่สังกัดอยู่ และเมื่อพิจารณาจำนวนคณาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาที่ใช้ห้องสมุดคณะต่าง ๆ นั้น มีจำนวนใกล้เคียงกับจำนวนคณาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามของสาขานั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่มักใช้ห้องสมุดคณะของตนด้วยเช่นกัน และจากการสำรวจพบว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.03 ใช้ห้องสมุดเพราะความสะดวกที่ได้รับอันเนื่องมาจากสถานที่ตั้งอยู่ใกล้ที่ทำงาน และร้อยละ 74.48 ใช้ห้องสมุดเนื่องจากมีทรัพยากรห้องสมุดที่ต้องการใช้ ดังนั้น พอจะสรุปได้ว่าสาเหตุที่คณาจารย์ส่วนใหญ่ใช้หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะ และห้องสมุดแผนกวิชาที่ตนสังกัดอยู่นั้น เนื่องจากสถานที่ตั้งอยู่ใกล้ที่ทำงาน ซึ่งตรงกับผลการสำรวจที่ เอ็ม. สแลเตอร์ (M. Slater) ได้ทำการสำรวจไว้ในปี ค.ศ.1963 พบว่าระยะทางจากสถานที่ทำงานไปยังห้องสมุดมีอิทธิพลต่อการใช้ห้องสมุดของนักวิจัยอย่างยิ่ง¹ นอกจากนี้ยังอาจสรุปได้ว่า สาเหตุที่คณาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดดังกล่าว เนื่องจากห้องสมุดมีทรัพยากรที่ตนต้องการ ฉะนั้น แนวทางในการปรับปรุงกิจการห้องสมุดจึงควรมุ่งพิจารณาที่ตั้งและทรัพยากรของห้องสมุด เป็นประการสำคัญ

---

¹M. Slater, "Type of Use and User in Industrial Libraries : Some Impressions," Journal of Documentation 19(March 1963) : 12-13.

เป็นที่น่าสังเกตว่า คณาจารย์กว่าครึ่งไปใช้หอสมุดกลาง ทั้งนี้คงจะเนื่องจากทรัพยากรห้อง-
สมุดคณะ และแผนกวิชา ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการของคณาจารย์ในคณะนั้น ๆ และหอสมุดกลาง
มีทรัพยากรห้องสมุดที่สนองความต้องการของคณาจารย์คณะต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ สถานที่ตั้งของหอ-
สมุดกลางในปัจจุบันมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้คณาจารย์จากคณะต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง เช่น คณะอักษร-
ศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ ฯลฯ ไปใช้ทรัพยากรห้องสมุด แต่ใน
ขณะนี้หอสมุดกลางก็อยู่ในระหว่างการก่อสร้างอาคารสถาบันวิทยบริการ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จประ-
มาณปลายปี 2523 อาคารหลังใหม่นี้ตั้งอยู่ที่ด้านหลังของสำนักอธิการบดี ซึ่งยังไม่อาจคาดคะเนได้ว่า
จะมีผู้ไปใช้หอสมุดกลางมากเท่าปัจจุบันหรือไม่ เนื่องจากอาคารสถาบันวิทยบริการอยู่ห่างไกลจากคณะ
ต่าง ๆ ส่วนใหญ่ในมหาวิทยาลัยมากกว่าเดิม

4. จากการสำรวจพบว่าคณาจารย์โดยเฉลี่ยแล้วใช้นั่งสี้อ้างอิง หนังสือทั่วไป และ
วารสาร ที่เป็นภาษาต่างประเทศเพื่อประกอบการสอนในระดับปานกลาง และใช้นั่งสี้อ้างอิง หนังสือ
ทั่วไป และวารสารที่เป็นภาษาไทยในระดับน้อย ประกอบกับได้พบว่าคณาจารย์ที่ใช้นั่งสี้อ้างอิงส่วน
ใหญ่ประสบปัญหาหนังสืออ้างอิงที่หาได้ เป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้
คณาจารย์ใช้นั่งสี้อ้างอิงและวารสารภาษาต่างประเทศประกอบการสอนมากกว่าหนังสือและวารสารภาษาไทย
เนื่องจากคณาจารย์ค้นหาเรื่องที่ต้องการเป็นภาษาไทยไม่ได้ และจากการสำรวจพบว่า หอสมุดกลาง
ห้องสมุดคณะ และห้องสมุดสถาบัน จำนวน 16 แห่ง มีหนังสือภาษาไทยรวมทั้งสิ้น 76,963 เล่ม
ภาษาต่างประเทศ 136,399 เล่ม วารสารภาษาไทย 769 ชื่อเรื่อง และวารสารภาษาต่างประเทศ
1,813 ชื่อเรื่อง ส่วนห้องสมุดแผนกวิชาต่าง ๆ มีหนังสือภาษาไทยรวมทั้งสิ้น 7,489 เล่ม หนังสือ
ภาษาต่างประเทศ 41,534 เล่ม วารสารภาษาไทย 437 ชื่อเรื่อง และวารสารภาษาต่างประเทศ
1,010 ชื่อเรื่อง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีหนังสือและวารสารภาษา-
ต่างประเทศมากกว่าหนังสือและวารสารภาษาไทยเป็นจำนวนมาก ห้องสมุดต่าง ๆ จึงควรเร่งจัดหา
สิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่เป็นภาษาไทยให้มากขึ้น

5. การที่ห้องสมุดจะให้บริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีจำนวนหนังสือตามที่
กำหนดไว้ในมาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยคือ ไม่น้อยกว่า 70,000 เล่ม และดังได้
กล่าวแล้วในข้อ 4 ถึงจำนวนหนังสือทั้งภาษาไทยและต่างประเทศในห้องสมุดทุกแห่งในจุฬาลงกรณ์ -

มหาวิทยาลัย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าสูงกว่ามาตรฐานขั้นต่ำเป็นจำนวนมาก แต่จากการสำรวจกลับพบว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าทรัพยากรห้องสมุดมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ ทั้งนี้คงเนื่องมาจากหนังสือกระจายอยู่ตามห้องสมุดต่าง ๆ ในจำนวนที่แตกต่างกันไป อีกประการหนึ่ง ห้องสมุดหลายแห่งมีหนังสือและวารสารซ้ำซ้อนกัน เนื่องจากแต่ละห้องสมุดจัดหาทรัพยากรเอง อนึ่ง การที่ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือกันในด้านสหบรรณกิจได้ช่วยแก้ปัญหาการที่หนังสือกระจายอยู่ตามห้องสมุดต่าง ๆ ได้บ้าง แม้ว่าผู้ใช้จะไม่สามารถพบหนังสือได้ทันทีแต่ก็ทราบว่หนังสือที่ตนต้องการมีอยู่ในห้องสมุดใด และขอใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดยืมหนังสือ นั้น ๆ ไปใช้ได้

๖. ทรัพยากรห้องสมุดที่คณาจารย์เกือบจะไม่ได้ใช้ประกอบการสอนเลยคือ โสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ ซึ่งได้แก่ กฤตภาค แผนที่ ลูกโลก รูปภาพ ภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป ไมโครฟิล์ม แผ่นเสียง และเทปบันทึกเสียง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่มีโสตทัศนวัสดุ ห้องสมุดเพียง 2 แห่งเท่านั้น ที่มีบริการด้านโสตทัศนวัสดุคือ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์และทันตแพทยศาสตร์ ส่วนห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ มีเครื่องอ่านไมโครฟิล์ม 1 เครื่อง และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาถ่ายทำไมโครฟิล์มจากหนังสือหายากและวิทยานิพนธ์ ห้องสมุดแผนกวิชาส่วนใหญ่มีเพียงสไลด์และเครื่องฉายสไลด์เท่านั้น ซึ่งตรงกับผลการวิจัยดังปรากฏในตารางที่ 4.13 กล่าวคือ คณาจารย์มีความเห็นโดยเฉลี่ยว่า ทรัพยากรห้องสมุดที่ไม่เพียงพอต่อการใช้ประกอบการสอนคือ ลูกโลก รูปภาพ ภาพยนตร์ สไลด์ แผ่นเสียง และเทปบันทึกเสียง

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยพบว่า ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังขาดการติดต่อสัมพันธ์กับคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย ห้องสมุดต่าง ๆ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ทรัพยากรห้องสมุด กิจกรรมตลอดจนบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดให้คณาจารย์ตลอดจนนิสิตคณะต่าง ๆ ได้ทราบและเกิดความสนใจที่จะไปใช้ห้องสมุด เช่น ลงข่าวเกี่ยวกับห้องสมุดในข่าวจุฬาสัมพันธ์ ข่าวสโสรอาจารย์ หนังสือพิมพ์นิสิตนักศึกษา ฯลฯ ส่งจดหมายขอความร่วมมือในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดตลอดจนรายการหนังสือ (Catalog) ไปให้หัวหน้าแผนกวิชาต่าง ๆ เปิดบริการหนังสือจอง บริการรวบรวมบรรณานุกรม เป็นต้น

นอกจากห้องสมุดจะมีการประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นความสนใจของคณาจารย์แล้ว เพื่อให้คณาจารย์และห้องสมุดมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน บรรณารักษ์ควรขึ้นตรงต่ออธิการบดี และมีฐานะเท่าเทียมผู้บริหารของหน่วยงานอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัย และได้ทำงานร่วมกับหัวหน้าแผนกวิชาต่าง ๆ และได้เป็นกรรมการจัดทำหลักสูตรตลอดจนเป็นกรรมการอื่น ๆ ซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับบริการของห้องสมุดด้วย นอกจากนี้ห้องสมุดควรจัดตั้งคณะกรรมการห้องสมุดซึ่งทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของห้องสมุด คณะกรรมการชุดนี้ควรประกอบด้วยคณาจารย์ทั้งชั้นผู้ใหญ่และชั้นผู้น้อยซึ่งมีความเข้าใจปัญหาของห้องสมุดและเป็นผู้สนใจหนังสือในสาขาวิชาที่สอนอย่างจริงจัง คณะกรรมการชุดนี้ควรช่วยห้องสมุดในการอธิบายปัญหาและนโยบายของห้องสมุดให้คณาจารย์ได้รับทราบ และในขณะเดียวกันก็ให้คำแนะนำในการปรับปรุงบริการแก่ห้องสมุดด้วย คณะกรรมการนี้จะเป็นตัวแทนของคณาจารย์ในการจัดสรรงบประมาณในการซื้อหนังสือให้แก่แผนกวิชาต่าง ๆ บรรณารักษ์ควรเป็นกรรมการผู้หนึ่งในคณะกรรมการชุดนี้ หรือเป็นประธานกรรมการก็ได้¹

2. การที่ห้องสมุดจะมีทรัพยากรห้องสมุดและบริการที่มีประสิทธิภาพย่อมขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับอย่างเพียงพอ แต่จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ ดังนั้น ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยควรจะเห็นความสำคัญและจัดสรรงบประมาณแก่ห้องสมุดโดยพิจารณาให้มีความสัมพันธ์กับงบประมาณทั้งหมดของมหาวิทยาลัย มาตรฐานห้องสมุดกำหนดงบประมาณขั้นต่ำที่ห้องสมุดควรได้รับ คือร้อยละ 10 ของงบประมาณเพื่อการศึกษาและงบประมาณด้านอื่น ๆ ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ ² และจำนวนร้อยละดังกล่าวอาจเพิ่มขึ้นได้ถ้ามีจำนวนนิสิตเพิ่มขึ้น มีวิชาเพิ่มขึ้น มีการสอนระดับปริญญาโท หรือมีวิชาที่ให้นิสิตศึกษาด้วยตนเองเพิ่มขึ้น ³

¹"Standards for College Libraries," College and Research Libraries 20(January 1959) : 274.

²สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, "มาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัย 2519" (กรุงเทพมหานคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2519) (อัครสำเนา).

³"Standards for College Librasies," p.275.

3. บริการห้องสมุดที่จะให้ผลดีนั้นมหาวิทยาลัยจะต้องจัดสร้างอาคารห้องสมุดให้เป็นเอกเทศ และควรตั้งอยู่ศูนย์กลางของมหาวิทยาลัย¹ และจากการสำรวจครั้งนี้พบว่า คณาจารย์มักใช้ห้องสมุดที่ตั้งอยู่ใกล้สถานที่ทำงาน ซึ่งควรจะเป็นข้อคิดในการปรับปรุงกิจการห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ว่า ในการจัดตั้งห้องสมุดแต่ละแห่งนั้น ควรพิจารณาหาสถานที่ตั้งด้วยความรอบคอบ การจัดตั้งห้องสมุดคณะและแผนกวิชาแม้ว่าจะอยู่ภายในคณะก็ตาม ผู้บริหารควรจะหาสถานที่ตั้งห้องสมุดให้อยู่ในบริเวณศูนย์กลาง ผู้ใช้ห้องสมุดไปมาได้สะดวกรวดเร็ว และให้อยู่ใกล้กับผู้ใช้ส่วนใหญ่ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

4. การที่ห้องสมุดต่าง ๆ ประสบปัญหาทรัพยากรห้องสมุดไม่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้ ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากทรัพยากรห้องสมุดกระจายอยู่ตามห้องสมุดต่าง ๆ และซ้ำซ้อนกัน ดังนั้น อาจแก้ไขปัญหานี้ด้วยการให้หอสมุดกลางเป็นผู้ดำเนินการสั่งซื้อทรัพยากรห้องสมุดให้แก่ห้องสมุดทุกแห่งในมหาวิทยาลัย เพื่อขจัดการจัดหาซ้ำซ้อนและสามารถควบคุมการจัดหาทรัพยากรห้องสมุดทุกสาขาวิชาให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม แต่ทั้งนี้เป็นการเพิ่มปริมาณงานให้แก่หอสมุดกลาง ตามมาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ว่า จำนวนบรรณารักษ์ควรเพิ่มขึ้นตามปัจจัยสำคัญต่าง ๆ เช่น จำนวนและลักษณะของหนังสือและวัสดุการอ่านอื่น ๆ² ดังนั้น หอสมุดกลางจึงควรมีบุคลากรเพิ่มขึ้นโดยขอเพิ่มอัตราบุคลากรในงบประมาณของห้องสมุด หรือ ขอบุคลากรจากห้องสมุดต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยไปช่วยงานด้านจัดหาทรัพยากรห้องสมุดที่หอสมุดกลาง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้มีการสำรวจการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการวิจัยของคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้มิได้จำกัดเฉพาะทรัพยากรในห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น
2. ควรมีการสำรวจคุณภาพของบริการห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่องของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ และนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้ปรับปรุงบริการห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพต่อไป

¹ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, "มาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัย 2519"

² "Standards for College Libraries," p.275.

3. เพื่อให้ผลการสำรวจสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรจะได้ทำการสำรวจทัศนคติของคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อความสำคัญของห้องสมุด และควรใช้วิธีสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงยิ่งขึ้น

4. การสำรวจครั้งนี้มุ่งสำรวจในด้านปริมาณและความเพียงพอของทรัพยากรห้องสมุด ตลอดจนปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของคณาจารย์ มิได้ครอบคลุมไปถึงการสำรวจคุณภาพของทรัพยากรห้องสมุดด้วย เนื่องจากจะต้องใช้หลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจอีกแนวหนึ่ง ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการสำรวจอีกมาก ดังนั้น เพื่อให้ผลการวิจัยนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรจะได้มีการสำรวจคุณภาพของทรัพยากรห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย